

Majandusolümpiaadi lõppvoor 2017.

Teoreetilise osa küsimustik.

1. Valuuta väärtuse tõstmist välisvaluutade või kulla suhtes, nimetatakse
 - a. devalveerimiseks
 - b. revalveerimiseks**
 - c. indekseerimiseks
 - d. annuleerimiseks(õige vastus 2 punkti)
2. Rain võitis Bingo lotoga raha ja tahab paari aasta pärast, kui on vajalik lisaraha säästetud, suvemaja osta. Mida Rain võiks teha olemasoleva rahaga, et see raha oleks kindlasti paari aasta pärast alles ja soovitatavalt ka kasvanud?
 - a. Rain ostab iga kuu Merko Ehituse aktsiaid.
 - b. Rain ostab mõne investeerimisfondi osakuid.
 - c. Rain hoiab raha kodus.
 - d. Rain kogub raha tähtajalisele hoiusele.**(õige vastus 2 punkti)
3. Milline järgnevatest näidetest kirjeldab turustruktuuri monopsoni?
 - a. Maakohas on üks tööandja**
 - b. Linnas on ainult üks kino
 - c. Müüja, kes müüb ainult ühte liiki kaupa
 - d. Loomuliku monopoli tegutsemine(õige vastus 2 punkti)
4. Phillipsi kõver on majandusteaduse mudel, mis kirjeldab graafiliselt
 - a. seost inflatsiooni taseme ja tööpuuduse taseme vahel**
 - b. erinevate hüviste tootmiskombinatsioonide eeldusel, et kõik ressursid on täielikult ja efektiivselt ära kasutatud
 - c. algse tulu kumulatiivset kogumit perede kumulatiivse kogumiga võrreldes
 - d. soovitud ostukoguse ja hüvise hinna vahelist sõltuvust(õige vastus 2 punkti)
5. Mida alljärgnevast tootmisvõimaluste kõver ei kajasta?
 - a. Nappust
 - b. Alternatiivkulu
 - c. Efektiivsust
 - d. Nõudlust**(õige vastus 2 punkti)
6. Kauplus ostab hulgifirmast kaupu sisse hinnaga 48 eurot tükk (sh käibemaks). Kauba müügihind tarbijale on 60 eurot (sh käibemaks). Milline on ühe tooteühiku müügikasum?
 - a. 10 eurot**
 - b. 9.60 eurot
 - c. 12 eurot
 - d. 2 eurot(õige vastus 2 punkti)

7. Asutus soetas 10 000 euro väärtuses infotehnoloogiaseadmeid. Nende seadmete amortisatsioonimäär on 40 % aastas. Leia nimetatud seadmete arvutuslik eluiga kasutades lineaarset meetodit!

- a. 8 aastat
- b. 4 aastat
- c. 2,5 aastat**
- d. 2 aastat

(õige vastus 1 punkt)

8. Ühe toote turuhind on 500 eurot. Tabelis on toodud ettevõtte üldkulude muutumine vastavalt toodetud toodete arvule.

Toodete arv (tk)	Üldkulud (eurot)
11	3400
12	3700
13	4100
14	4900
15	5600

Mitu toodet on ettevõttel kasulik toota?

- a. 12 tk
- b. 13 tk**
- c. 14 tk
- d. 15 tk

(õige vastus 2 punkti)

9. Milline alltoodust on olulisim kasu, mis tarbija saab konkurentsist?

Konkurents

- a. hoiab ära ettevõtete pankrotid
- b. toetab uute ettevõtete loomist
- c. hoiab hinnad madalal**
- d. aitab ettevõtetel rohkem kasumit saada

(õige vastus 2 punkti)

10. Majandusteadlaste arvates on nappus suhteline mõiste. See tähendab:

- a. ressursse napib vaid vaestes riikides
- b. ressursside nappus ja ressursside piiratus on sünonüümid
- c. ressursside nappus on põhjustatud nõudlusest**
- d. turumajanduse kehtestamine likvideerib tavaliselt nappuse

(õige vastus 2 punkti)

11. Kontserni moodustavad

- a. emaettevõtja koos tütarettevõtjatega**
- b. oligopoolse turu 3 suurima turuosaga omavahel konkureerivad ettevõtet
- c. kaks ühinenud ettevõtet
- d. mitu loomulikku monopoli

(õige vastus 1 punkt)

12. Kui ühe kauba hinna langus kutsub esile teise kauba suurema nõudluse, siis neid kaupu nimetatakse

- a. täiendkaupadeks**
- b. asenduskaupadeks
- c. luksuskaupadeks
- d. esmatarbekaupadeks

(õige vastus 2 punkti)

13. Kes ja millistel tingimustel võib saada laenu Eesti Pangast?
- Vähemalt 18-aastane Eesti Vabariigi kodanik, kel on pangalaenu tagatiseks kinnisvara, mille turuväärtus laenuhetkel on võrdne laenusummaga.
 - Eesti Vabariigi kodanikud kuni 50 000 euro ulatuses, kui tal on kaks kinnisvara omavat käendajat.
 - Eesti Pank eraisikutele ja ettevõtetele laenu ei anna.**
 - Isikud, kelle brutopalk on vähemalt 2000 eurot kuus.
- (õige vastus 1 punkt)

14. Rahvuslik julgeolek on avalik kaup, kuna
- teda pakub valitsus
 - tal on märkimisväärsed kulud
 - tema tarbimisest saadav kasu ei kahane lisatarbijate lisandumise korral**
 - tal on horisontaalne nõudluskõver
- (õige vastus 2 punkti)

15. Maakonnavalitsus arutab kahe linna vahele uue maantee ehitamise üle. Tabelis on toodud võimalikud kulud erinevate projektide puhul.

Projekt	Kogukulu (mln eurot)	Piirkulu (mln eurot)	Kogutulu (mln eurot)	Piirtulu (mln eurot)
Maanteed ei ehitata	0		0	
Kaherealine maantee	50	50	65	65
Neljarealine maantee	68	18	75	10
Kuuerealine maantee	76	8	80	5

Milline variant oleks majanduslikust vaatevinklist parim?

- Kaherealine maantee**
 - Neljarealine maantee
 - Kuuerealine maantee
 - Maanteed ei ehitata
- (õige vastus 2 punkti)
16. Mis alltoodust on mikroökoonoomika uurimisobjektiks?
- majanduse kogutoodang
 - tööpuuduse tase
 - rahapakkumine
 - piima hind Eestis**
- (õige vastus 2 punkti)
17. 2016. a suurenes keskmine brutopalk Eestis 7,6% ja THI muutus oli 0,1%. Milline oli keskmise reaalsalga muutus?
- reaalpalk kasvas 7,5%**
 - reaalpalk kahanes 0,1%
 - reaalpalk kasvas 7,6%
 - reaalpalk kasvas 7,7%
- (õige vastus 1 punkt)

18. Madis hoiustas pangas 1000 eurot, panga reservimäär on 10% ja pank laenas hoiustatud raha välja Mardile, kes ostis selle eest firmast "Arvutipark" uue arvuti. Raha kanti ettevõtte arvelduskontole. Mitme euro võrra suurenes nimetatud tehingute tagajärjel läbi panga pakutav rahahulk?
- 1900 euro võrra**
 - 1000 euro võrra
 - 100 euro võrra
 - 2800 euro võrra
- (õige vastus 2 punkti)

19. Riigid A ja B toodavad oma tarbeks saapaid ja tekstiili.

Kaubad	Riik A	Riik B
Saapad (paar)	3 tundi	4 tundi
Tekstiil (m)	6 tundi	12 tundi

Millise kauba tootmisele peaksid spetsialiseeruma riigid pärast kaubavahetuse sisse seadmist, tuginedes suhtelise eelise teooriale?

- Riik A peaks tootma nii saapaid kui ka tekstiili.
- Riik A peaks tootma tekstiili ja riik B saapaid.**
- Riik A peaks tootma saapaid ja riik B tekstiili.
- Riik B peaks tootma nii saapaid kui ka tekstiili.

(õige vastus 2 punkti)

20. Nõudluse ja pakkumise seadused rakenduvad täielikult ainult

- täiskonkurentsi tingimustes.**
- oligopoolse turu tingimustes.
- monopoolse turu tingimustes.
- monopolistliku konkurentsi tingimustes.

(õige vastus 1 punkt)

21. Kui apelsinide hind tõuseb, siis apelsinide

- nõutav kogus väheneb**
- pakutav kogus väheneb
- nõudlus väheneb
- pakkumine väheneb

(õige vastus 2 punkti)

22. Kes võtab vaba ettevõtluse süsteemis vastu lõpliku otsuse, mida toota?

- valitsus
- ettevõtted**
- töötajad
- majandusteadlased

(õige vastus 1 punkt)

23. Kuidas nimetatakse õpetust sellest, kuidas inimesed oma nappe ressursse kulutavad?

- tarbimisteadus
- majandusteadus**
- täppisteadus
- jagamisteadus

(õige vastus 2 punkti)

24. Millised alljärgnevatest loeteludest on maksumaksjate sissetulekute suhtes regressiivsed maksud?

- juriidilise isiku tulumaks, sotsiaalmaks, tollimaks
- maamaks, juriidilise isiku tulumaks, raskeveokimaks
- pakendiaktsiis, käibemaks, füüsilise isiku tulumaks
- elektriaktsiis, käibemaks, tubakaaktsiis**

(õige vastus 2 punkti)

25. Maksebilansist saab muuhulgas teada,

- kui suured on ettevõtte varad ja võlad teatud ajahetkel
- kui palju on ettevõtte välismaale investeerinud
- kui palju on riigil võlgu
- kui palju on riik eksportinud**

(õige vastus 2 punkti)

26. Kes neist järgnevatest majandusteadlastest väitis oma töödes, et turumajanduse tingimustes on tööpuuduse ja kriiside vältimiseks vajalik ulatuslik riiklik sekkumine, et täita turumehhanismides paratamatult esinevaid lünki?

- a. Adam Smith
- b. Thomas Robert Malthus
- c. John Maynard Keynes**
- d. David Ricardo

(õige vastus 2 punkti)

27. Mis alljärgnevaist ei ole uute ettevõtete turule tulekul sisenemisbarjääriks?

- a. mastaabiefekt
- b. riiklikud ja omavalitsuste dotatsioonid**
- c. patendid ja litsentsid
- d. turul olevate ettevõtete kontroll oluliste tootmistegurite üle

(õige vastus 2 punkti)

28. Faktooring on

- a. lühiajaline võlakiri
- b. ühekordne suurema kaubapartii sisseost
- c. leping uue ettevõtte käivitamiseks tuntud kaubamärgi all
- d. rahaline tehing, mille korral ettevõtte müüb oma laekumata arved edasi pangale**

(õige vastus 2 punkti)